

zelfstandigheid verworven heeft; die zijn figuren als sociale, als lijdende wezens van de landwegen haalde en zoo een barbaarsche, noordelijke plastiek schiep, die in geenerlei verband meer stond tot de overleveringen uit de Oudheid, uit de grieksch-romeinsche beschavingssfeer.

Er is in het leven en het werk van Georg Kolbe nooit sprake geweest van sensationele ontdekkingen, van protesten of polemieken of van principieel partij kiezen, en wat hem zijn reputatie heeft bezorgd is de kwaliteit van al zijn werk, is de zekerheid en de evenwichtigheid van zijn manier van scheppen. Er zijn ook geen bepaalde werken, die men als keerpunten zou kunnen beschouwen, die zijn aard samenvattend typeeren, tenzij dan de figuren uit zijn twee laatste levensjaren, die plotseling meer dan levensgroot werden en die men met recht monumentaal noemen kan. Het bijzondere aan Kolbe is zijn stille manier van voortgaan, zijn rechte weg, en toen ik zooeven over het bijna tragische probleem der moderne plastiek sprak, over het problematische van haar bestaan aan den rand van alle kunst, over het steeds meer verdwijnend verband met ons geheele leven, leek Kolbe mij de eenige die zich door al deze vragen en weifelingen niet van de wijs liet brengen. Er is geen kunst minder naar een programma, naar een theorie opgezet; geen kunst bovenal die ondanks haar rijkdom aan mogelijkheden minder experimenteert; geen kunst waar de harmonie tusschen de hand en den blik van den kunstenaar, tusschen de voorstelling en het resultaat zoo groot is als hier, een kunst die vroeg rijp was zonder tot nu toe te verouderen, die jong gebleven is en zich toch met bezonnenheid in de bestaande traditie heeft gevoegd. Op zijn eenvoudige, altijd praktische manier gelooft Kolbe aan de roeping en de toekomst van de beeldhouwkunst, omdat er menschen zijn zooals hij, in wie de drang, de vaste materie tot iets plastisch te vormen zóó sterk is dat zij het niet laten kunnen. En hij denkt zelfs dat zulke bezetenen, al mag dan de algemeene belangstelling ook nog zoo gering geworden zijn, volstrekt niet behoeven te wanhopen. Ik heb hem eens rond-uit gevraagd: „Zoudt u in den tegenwoordigen tijd iemand nog durven aanraden beeldhouwer te worden?” Kolbe antwoordde: „Waarom niet? Als iemand talent heeft en bovendien een beetje verstand, zal hij altijd wel slagen.”

Over zijn ontwikkelingsgang valt niet veel te vertellen. Kolbe was schilder of wilde dat worden; hij ging een half jaar bij Julien in Parijs op de teekenschool en van daaruit, altijd nog als schilder, naar Italië, waar hij, zooals verscheidene anderen vóór hem, zijn eigenlijke roeping ontdekte. Dat gebeurde, zooals alles bij Kolbe, zonder eenig dramatisch vertoon, zonder spijt over den verloren tijd, die trouwens voor het resultaat van zijn leven in zijn geheel inderdaad niet verloren was. Kolbe keek toe bij het werk van zijn landgenoot, den beeldhouwer Louis Tuailon, terwijl die in zijn atelier bezig was, en ook Kolbe's hand verlangde er naar den beitel te hanteeren.